

V. Teknoloji Ödülleri...

Aykut Göker

TÜBİTAK-TTGV-TÜSİAD Teknoloji Ödülleri'nin beşincisinin 9 Aralık'ta verildiğini gazetelerde okumuşsunuzdur. Bu ödüller, “ülkemizde yeni ürün, sistem ya da üretim yöntemi geliştirme çabalarını desteklemek; bu yolda başarı sağlayan firmalarımızı ödüllendirmek; küresel rekâbette başarı kazanmak için yenilik üretme (inovasyon) ve ARGE'nin kaçınılmaz olduğu konusunda sanayicimizi bilinçlendirmek ve toplumun bu konudaki duyarlılığını artırmak amacıyla”, “**Büyük Ödül**” ve “**Başarı Ödülleri**” olmak üzere, iki kategoride veriliyor.

Geçen yıllara göre yüzde 30 artışla, 34 kuruluşun, yeni ürün, sistem ve yöntem geliştirmeye yönelik toplam 38 projeye katıldığı bu yılki yarışma sonunda Büyük Ödül kategorisinde on firmaya ait 12 proje; Başarı Ödülleri kategorisinde ise, dokuz firmaya ait dokuz proje finale kaldı. Katılımcıların yüzde 60'ını küçük ve orta ölçekli kuruluşlar oluşturmaktaydı.

Ödüller yalnızca, firmaların geliştirdikleri ürün, sistem ya da yöntemler değerlendirilerek verilmiyor. Ayrıca, onların, yarışma konusu olan bu ürün, sistem ya da yöntemlerini ortaya koyarken geçtikleri bütün süreçler de jüri tarafından değerlendiriliyor. Örnek olarak söylemek gerekirse, jüri, firmaların yenilik üretme sürecini bir bütün olarak nasıl yönettiklerine; bu süreçteki güçlü ve zayıf yanlarına; konuyla ilgili temel bilgileri nasıl edindiklerine; takım çalışması yapıp yapmadıklarına; test ve doğrulama yeteneklerine ve bunlara benzer hususlara da bakıyor. Çünkü önemli olan, tek bir özgün ürün ortaya koyabilme başarısını göstermenin çok ötesinde, bu tür bir başarıyı -inovasyonda yetkinleşmeyi- kalıcılaştırmak; bunun için de, firmada bunun mekanizmalarını, normlarını yerleştirmek; kısacası yenilikçiliği bir firma kültürü hâline getirip kurumsallaştırabilmektir. Bu açıdan, ödül için başvuran firmaların geçtikleri değerlendirme süreci onlar için de öğretici oluyor.

Bu yıl Büyük Ödül'ü geliştirdiği “**ŞAHİNGÖZÜ** [bir elektro-optik sensör sistemi]” ile **Aselsan** aldı. Aselsan haberleşme cihazları, mikrodalga ve sistem teknolojileri ile mikroelektronik, güdüm ve elektro-optik alanlarında teknolojiye hâkimiyeti ve özgün ürün tasarımlarıyla önemli başarılarla imza atan bir kuruluşumuz. Jüri, iki firmaya da, Büyük Ödül kategorisinde “Jüri Özel Ödülü”nü verdi. Bu firmalar, “**ECOTORQ** Diesel Motor Projesi” ile **Ford Otosan** ve geliştirdiği “**MHEG-5** Uyumlu Analog / Sayısal TFT TV” ile **Vestel** idi. Ford Otosan, otomotiv sanayiimizde, son zamanlarda özgün tasarım geliştirme ve doğrulama alanında tanık olduğumuz atılımın öncülerinden. Vestel de, benzeri bir atılımı tüketici elektroniğinde gerçekleştiriyor. Her iki firma da atılımlarını Türkiye'deki kendi araştırma ve ürün geliştirme faaliyetlerine dayandırarak, kazanacakları yetkinlikleri kalıcılaştırma çabasında.

Başarı Ödüllerini ise, “**TBB 6500 / İRİS** Tekstil Boyama Bilgisayarı” ile **Eliar**; “**Mini-RETS / Yeni Nesil Atış Eğitim Sistemi**” ile **Eta Elektronik** [daha önce de ödül almıştı]; ve “**MRTP / Çok Amaçlı Taktik Plâtfom** [geliştirilmiş bir sahil güvenlik botu]” ile **Yonca-Onuk** aldı. Aynı kategoride verilen jüri özel ödülleri de, geliştirdiği “**Hurda Makası**” ile **Birim Makina**, “**E-200** Universal Gelişmiş Proses Kontrol Cihazı” ile **Elimko** ve “**Uygun Maliyetli ve Kesikli Uygulamalı Boya Sentezi**” ile **Setaş** kazandı.

Kazanılan ödüllerin ardındaki mühendisleri, tasarımcı, ürün geliştirmeci ve araştırmacıları ve onlara sahip oldukları yetenekleri kullanabilme yolunu açan yöneticileri içtenlikle kutlamak gerekir. İnancımız odur ki, gelecek yıllarda ödül için başvuracak firma sayıları daha da

artacaktır. Yeter ki, Türkiye’de faaliyet gösteren sanayi kuruluşları, çalıştırdıkları mühendislerin, onlarla birlikte çalışan teknisyenlerin, araştırma ve ürün geliştirmede değerlendirilebilecek uzmanlık bilgi ve deneyimine sahip diğer elemanlarının yeteneklerini kullanabilmelerine ve bu yeteneklerini pratikte daha da geliştirebilmelerine fırsat tanısınlar ve bir kısmı da, sermaye yapılarından gelen bazı kısıtları aşabilsinler. Tabii, bunun için de, her Őeyden önce, kendi alanlarında yeni ürünler, yeni sistem ve üretim yöntemleri geliştirmede uluslararası düzeyde iddia sahibi olmayı, erişilmesi gereken bir gelecek öngörüsü olarak benimseyip önlerine koyabilsinler.

<http://www.inovasyon.org>

CBTD. 03 Ocak 2004.